
VERKSAMHETSINRIKTNING

Funktionsrätts Uppsala kommuns verksamhetsinriktning för 2022

Valåret 2022 kommer präglas av ett intressepolitiskt arbete, riktat mot ett antal politiska områden viktiga för personer med funktionsnedsättning, samt en återgång från pandemin in i en ny typ av föreningsverksamhet. Funktionsrätt Uppsala kommun arbetar med utgångspunkten att det inte finns någon övergripande "funktionshinderpolitik", vilket ofta uttrycks i samhällsdebatten, utan att personer med funktionsnedsättning är en del av befolkningen med rätten att leva och delta i samhället på samma villkor som övriga i samhället.



Sammanfattning

Fokusområden för 2022

1. Ta fram en intressepolitisk plattform
2. Etablera effektiva och hållbara kommunikationskanaler
3. Stärka rörelsens återväxt och medlemsantal
4. Arbete för en långsiktig implementering av programmet för full delaktighet samt etablera Funktionsrätt som granskare av Uppsala kommuns verksamhet

1. Intressepolitisk plattform

För att uppdaga för allmänheten att tillgänglighet och delaktighet är ett brett fenomen och att funktionsnedsättningar kan komma i många olika former ska Funktionsrätt Uppsala kommun ta fram en gemensam politisk plattform. Plattformen bör samla frågor som är centrala och gemensamma för hela funktionsrättsrörelsen och kan ligga som grund för det påverkansarbete som föreningen driver fram till kommunalvalet 2022. Kärnan i plattformen är bredden och variationen inom begreppet "tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning". Plattformen bör vara utformad utifrån Uppsala kommuns politiska organisation med varje nämnd som ett plattformsområde.

2. Kommunikation

Som intressepolitiskt samarbetsorgan är kommunikation en nyckelfaktor för framgång. Intern kommunikation krävs för att medlemsföreningarna ska kunna aktualisera sig i vilka frågor som Funktionsrätt arbetar med för stunden och kunna uttrycka sina meningar. För att det intressepolitiska påverkansarbetet ska fungera krävs hållbara strukturer för kommunikation externt. Funktionsrätt behöver kontinuerliga, lättillgängliga och effektiva kommunikationskanaler. Kanaler som har införts och som bör uppehållas är nyhetsblad och hemsida. Förutom dessa bör även pressmeddelanden bli ett återkommande externt kommunikationsverktyg och medlemsdialoger ett internt. Funktionsrätt Uppsala kommun ämnar även att etablera sig på sociala medier för att nå en bredare medlemsbas.

3. Föreningsåterväxt

Flera föreningar inom rörelsen möter samma utmaningar. Civilsamhällets strukturer har förändrats med tid och flera föreningar förlorar i medlemsantal. Som samarbetsorgan bör Funktionsrätt arbeta för att säkra medlemsföreningarnas återväxt genom att erbjuda utbildningstillfällen och samarbeten med fokus på medlemsrekrytering. Pandemin har gjort att flera föreningar har pausat sin verksamhet och inför 2022 finns fortfarande en stor oro för att flera



funktionsrättsföreningars verksamhet inte kommer återhämta sig på egen hand.

4. Kompetenshöjning och granskning utifrån funktionsrättsprogrammet

Under verksamhetsåret 2021 arbetade Funktionsrätt fram en plan för hur Uppsala kommun kan implementera och följa upp kommunens *Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning*, tillsammans med kommunens brukarombud och programstrateg. Arbetet resulterade i en förstudie med ett antal rekommendationer för hur programarbetet ska ske framöver. Förstudien *Implementering av Program för full delaktighet* godkändes av Uppsala kommuns omsorgsnämnd vid sammanträde i oktober 2021. Funktionsrätt kommer under 2022 bevaka och arbeta med att förstudiens rekommendationer fullföljs.

Intressepolitisk plattform

Intressepolitiskt arbete bedrivs kontinuerligt av Funktionsrätt Uppsala kommun inom flera områden. Remisser besvaras och yttranden skrivs där Funktionsrätt uppmärksammar personer med funktionsnedsättnings bristande rätt till tillgänglighet och delaktighet eller att man inte fått delta i beslutsfattande processer på ett önskvärt sätt. För att ett intressepolitiskt lobbyarbete ska kunna bedrivas effektivt och kontinuerligt samt med så god representation av alla medlemsföreningar som möjligt krävs en sammanställning av ståndpunkter.

Funktionsrätt har påbörjat fastställandet av en intressepolitisk plattform. Plattformen bör vara utformad ifrån Uppsala kommuns politiska struktur med varje nämndområde som ett plattformsområde. På så vis kan ombudsmannen och övriga representanter från Funktionsrätt Uppsala kommun kontinuerligt driva hela organisationens centrala frågor även i situationer där enskilda medlemsföreningar inte haft möjlighet att återkoppla i tid.

Målet med arbetet är att etablera Funktionsrätt som en naturlig remissinstans för alla Uppsala kommuns remisser, inte endast dem som anses tillhöra "funktionshinderpolitiken", då personer med funktionsnedsättningar lever i samhället i sin helhet likt övrig befolkning. För att möjliggöra fullt inflytande från sina medlemsföreningar samt säkra kvaliteten i sitt intressepolitiska arbete bygger Funktionsrätt en arbetsgruppsstruktur utifrån sin intressepolitiska plattform där medlemsföreningar har möjligheten att företrädas av representanter i varje arbetsgrupp och intressepolitiskt område.

Kommunikation

Bristen på effektiva och hållbara kommunikationskanaler är ett av Funktionsrätt Uppsala kommuns största hinder för att nå längre med sitt arbete. För att kunna företräda sina medlemsföreningar i arbetet mot Uppsala kommun och övriga aktörer krävs det att föreningarna hålls uppdaterade om vilka frågor som ligger på agendan. Som en paraplyorganisation med flera tusen medlemmar är det viktigt att ha olika kontaktvägar till medlemsföreningar, medlemmar och allmänhet. Varje enskild medlem behöver enkelt kunna



hitta vad Funktionsrätt gör för hens intressen samt få reda på hur Funktionsrätt driver intressepolitiska frågor framåt.

Det är även av stor vikt att stärka organisationen Funktionsrätt Uppsala kommun och funktionsrättsrörelsen i både myndigheters och allmänhetens ögon. God extern kommunikation är bästa sättet att stärka bilden av funktionsrättsrörelsen som en folkrörelse att räkna med. Det blir då också viktigare för kommunen och andra aktörer att erkänna Funktionsrätt och funktionsrättsrörelsen som en part att förhålla sig till och bemöta dess åsikter i sitt arbete.

Det som kommuniceras behöver vara relevant för organisationen. Det kan handla om remisser från staden som besvarats, debattartiklar som skrivits, seminarium eller workshops organisationen ska hålla eller har hållit, enkäter som vi vill ha besvarade av så många som möjligt samt foton, film- och ljudklipp som belyser arbetet. Även Funktionsrätts medlemsorganisationers arbete bör kommuniceras för att ytterligare stötta deras arbete och gör rörelsen ännu mer synlig i sin helhet.

Som etablerade kommunikationskanaler har Funktionsrätt Uppsala kommun ett nyhetsbrev och en hemsida. Nyhetsbrevet går ut via mejl till samtliga medlemsföreningar samt till dem som anmält intresse, exempelvis kommunala tjänstepersoner, politiker, andra ideella föreningar och företag. Nyhetsbrevet innehåller en handfull kortare sammanfattningar av vad som har hänt och/eller ska hända i Funktionsrätt Uppsala kommun och är tänkt som den viktigaste kanalen för snabb kommunikation med medlemsföreningarna. Nyhetsbrevet har skickats ut under ett års tid med mycket goda resultat. Beröm har lyft att nyhetsbrevet är kort och koncist, lättläst och tillgängligt. Hemsidan är tänkt som den kanal med mest innehåll. På hemsidan kan längre artiklar skrivas och även publikationer ske med innehåll från andra föreningar eller organisationer som är betydelsefullt för Funktionsrätts verksamhet. Resurs och tidsbrist bland samarbetsorganets anställda har gjort att hemsidan inte är levande och inte uppdateras med innehåll till den grad som skulle behövas för att den ska nå sin fulla potential och uppnå en större trafik.

Föreningsåterväxt

Forskning om det svenska civilsamhället pekar på en förändring av den ideella verksamhetens strukturer¹. Svenskar och, personer i västvärlden generellt, engagerar sig inte ideellt i samma former som under slutet av 1900-talet. Förutom inom idrottsrörelsen har mycket av det ideella arbetet gått från föreningsverksamhet till kortvariga och enfrågacentrerade rörelser. Tillsammans med, eller som en konsekvens av, detta har åldersgrupperna för personer som engagerar sig ideellt höjts. Ungdomar och unga vuxna är med i föreningslivet till mycket mindre utsträckning idag än under slutet av 1900-talet.

I samtal med Funktionsrätts medlemsföreningar har det uppdagats är samma trend syns inom Uppsala funktionsrättsföreningar. Föreningarna har svårt att säkra återväxten. I ett civilsamhälle där ungdomar och unga vuxnas engagemang är mer dynamiskt krävs en anpassning av föreningslivet. Det ligger i Funktionsrätts intresse, och hela Uppsalas funktionsrättsrörelses, att hitta nya och modernare former av engagemang och intressepolitiskt arbete om organisationen ska vara långsiktigt hållbar. Funktionsrätt kommer därför arbeta med seminarium, utbildningar och workshop samt med samordning av medlemsföreningarna för att hitta vägar att bredda sin

¹ Läs mer på <https://www.mucof.se/publikationer/aktuellt>



verksamhet för att kunna locka till sig det nya ideella engagemanget. Meningen är inte att ta bort gamla strukturer eller att förändra föreningars hela arbetssätt utan meningen är att bredda verksamheten för att även inkorporera det nya.

Detta arbete är av yttersta betydelse. Indikationer syns på att flera funktionsrättsföreningar inte lyckats uppehålla sin verksamhet under coronapandemin och en stor oro finns nu hos samarbetsorganet för att funktionsrättsrörelsen kommer se ett enormt tapp i engagerade medlemmar och föreningar under 2022.

Kompetenshöjning och granskning utifrån funktionsrättsprogrammet

Under verksamhetsåret 2021 arbetade Funktionsrätt fram en plan för hur Uppsala kommun kan implementera och följa upp kommunens *Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning*, tillsammans med kommunens brukarombud och programstrateg. Arbetet resulterade i en förstudie med ett antal rekommendationer för hur programarbetet ska ske framöver. Förstudien *Implementering av Program för full delaktighet* godkändes av Uppsala kommuns omsorgsnämnd vid sammanträde i oktober 2021. Funktionsrätt kommer under 2022 bevaka och arbeta med att förstudiens rekommendationer fullföljs.

Förstudiens rekommendationer:

- Att ett kompetenslyft, i två delar en bas och en fördjupning, tas fram i syfte att öka kännedom om och efterlevnad av programmet för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Samt öka kännedom och kompetens om funktionsrättsfrågor i Uppsala kommun.
- Att detta kompetenslyft bekostas av kommunstyrelsen och tas fram på kommunledningsförvaltningen i nära samarbete med Funktionsrätt Uppsala kommun i programmets anda och mål för full delaktighet. Omsorgsnämnden och vård-och omsorgsförvaltningen ska vara behjälpliga i arbetet.
- Att ett planeringsstöd tas fram i syfte att öka måluppfyllelse i enlighet med programmets mål och prioriterade delmål. Planeringsstödet samordnas med webbutbildningen och fördjupningsutbildningen i kompetenslyftet. Kopplingar till Agenda 2030 tydliggörs.